

FRÝDECKOMÍSTECKÝ PATRIOT

kulturně-společenský měsíčník / prosinec 2015

**„Hola, Laši, doba idě“!
Rozhovor
s lašským králem
Zdeňkem
Vilémem
Kruškovským**

strany 6 a 7

6x ve Frýdku-Místku
najdete nás:

T. G. Masaryka 2322
1. máje 396
Antonínovo nám. 62
U staré pošty 2176
Bruzovská 462
Kostíkovo náměstí 647

Více na www.reznictvi-hh.cz

Vánoční strom rozzářil náměstí

Poslední listopadový pátek se na místeckém náměstí Svobody konalo slavnostní rozsvícení vánočního stromu. Dvanáctimetrový stříbrný smrk věnovali městu občané z Lučiny.

Čekání na rozsvícení zpříjemnil bohatý program. Už dopoledne byly na náměstí zahájeny Vánoční trhy, odpoledne děti pobavily Pohádky se zvířátky Vladky Krakovkové, kterou vystřídal René Souček. Na vánoční notu přítomné naladil Dětský pěvecký sbor Podsováček. Po slavnostním rozsvícení vánočního stromu následoval mapping, což je světelná show, která vyčarovala na fasády domů na náměstí fascinující ob-

razce. V podvečer vystoupila na pódiu tříčlenná formace Mirai, která sklízí úspěch se singlem Cesta z města.

Po náměstí se pohybovali krásní, dlouhonozí andělé Chumel, Gofiel a Azrael. Zájemci mohli navštívit vánoční dílny Střediska volného času Klíč a vyrobit si v nich vánoční přání, andílky z těstovin, ozdobit vánoční stromček vyrobený ze špachtlí nebo rybu vyplétanou lýkem z pedigu.

Foto: Ota Lamsberger

Děti a všichni snílci na náměstí našli také Ježíškovu poštu, prostřednictvím které mohli poslat dopis Ježíškovi.

Vánoční strom zdobí i Záměcké náměstí ve Frýdku, desetimetrový stříbrný smrk městu daroval občan ze Staříče.

Výzdoba města je obměněna, nechybějí ani gejíry

Světelné řetězy, vločky, hvězdy, zvonky, svícny, ale také převěsy a gejíry. Tyto vánoční ozdoby jsou letos instalovány na tradičních místech ve městě. Zcela nové ozdoby pak mohou občané vidět na ulici T. G. Masaryka ve Frýdku.

„Vánoční výzdoba byla několik let stejná a nebyla výrazně rozšířena. Letos jsme se rozhodli pro její postupnou obměnu a doplnění. Úsek od Kostíkova náměstí po „Rubikovu“ křižovatku zdobí dlouhé ledově bílé svítící girlandy s flash efektem, tedy i probli-

kávají, a od křižovatky po magistrát jsou na sloupech veřejného osvětlení instalovány nové bílé svítící hvězdy,“ řekl primátor Michal Pobucký.

Stejně jako v minulých letech jsou různé tvary i barvy ozdob k vidění na tradičních místech, ke

kterým patří frýdecké i místecké náměstí, bývalá tržnice v Místku, okolí kulturního domu, Antoničkovo náměstí, ulice Frýdlantská, Ostravská, Palackého, Těšínská, Politických obětí, Bezručova, Janáčkova, Revoluční, Hlavní třída nebo Park pod zámek.

INZERCE

**ZÍSKEJTE
FINANČNÍ
PODPORU
PRO REALIZACI
MEZINÁRODNÍHO
VZDĚLÁVACÍHO
PROJEKTU!**

Program Erasmus+ je určen jak pro jednotlivce, tak pro vzdělávací instituce – od mateřských škol až po organizace vzdělávající dospělé nebo pracující s mladými lidmi.

Termíny výzvy pro předkládání žádostí o grant jsou:

Pro oblast školního, odborného, vysokoškolského vzdělávání a vzdělávání dospělých:

- **2. února 2016** | Projekty mobility – KA1
- **10. února 2016** | Projekty budování kapacit v oblasti vysokoškolského vzdělávání – KA2
- **31. března 2016** | Projekty partnerství – KA2

Pro oblast mládeže: | všechny klíčové akce – KA1, KA2 a KA3

- **2. února 2016**
- **26. dubna 2016**
- **4. října 2016**

Pro Aktivitu programu Jean Monnet:

- **25. února 2016**

Více na www.naerasmusplus.cz

Dům zahraniční spolupráce, Na Poříčí 1025/4, Praha 1

Je Žima

Olga Tlučková

Je
ŽIMA, mraz
šak přijde čas
že led roztaje
vyschnu kolaje
k vitaňu VESNA,
to budi ze sna
kvítka, potoky,
motyle, ftky
a mladu chasku
učí znať lasku.
LETO pozvoli
skludít včas z poli,
do stodol schovať
a ist' burcovat JESIŇ. List
vadně,
za chvíľku spadně,
chlad' idě z meze,
Martin snih veze..
Čas tak utěko,
člověk naměko,
k Silvestru krok.
Šťastlivy Rok!

Advent ve městě je opět plný zábavy

Statutární město Frýdek-Místek připravilo zábavný „Advent ve městě“, který nabízí spoustu akcí pro děti i dospělé.

Na místeckém náměstí Svobody navozují pravou atmosféru Vánoční trhy, prodejci v nazdobených stáncích, vždy od 9 do 18 hodin, nabízejí tradiční vánoční zboží – svícný, jmelí, adventní věnce, vonné oleje, vánoční ozdoby, ale také šperky nebo výrobky ze dřeva a keramiky. Prodávají se perníčky, trdelníky, klobásky, placky, ale i horká medovina nebo vánoční punč.

Kulturní program bude na náměstí Svobody zajištěn do 23. prosince, a to ve všední dny i o víkendech. Např. v sobotu 12. prosince jsou zvány celé rodiny s dětmi na Vypouštění balónků s přáním Ježíškovi a na šaškárny Klaunů z Balónkova. V dalších dnech vystoupí mj. Brno Gospel Choir, Dětský folklórní

soubor Ostravička, David Stypka&Bandjeez, Silesia Dixie Band a připravena budou i divadelní představení a taneční vystoupení. V úterý 22. prosince se uskuteční ohňová show a den před Štědrým dnem, tj. 23. prosince kolem 9:30 hodin, přivezou skauti na náměstí Svobody Betlémské světlo, které si zájemci budou moci donést domů jako symbol původního významu Vánoc.

Stejně jako v minulých letech se i letos koná veřejná sbírka „Vánoční strom“. Její výtěžek je určen Domovu pro seniory na zakoupení elektrického polohovacího lůžka pro imobilní klienty. Pokladnička bude umístěna u vánočního stromu. Zájemci do ní budou moci přispívat na dobrou věc až do 31. prosince.

Milé čtenářky a čtenáři,

Frýdeckomístecký PATRIOT je opět zde a v adventním čase Vám chce přinést zklidnění při čtení jeho obsahu. Nadcházející čas Vánoc nám připomíná výzdoba města, rozzářil se vánoční strom v Místku a lašský král Zdeňka Viluš I. Vás seznámí s vánočními i novoročními tradicemi a obyčejí našeho kraje.

Pozvánkou na vánoční koncert v Bazilice Navštívení Panny Marie ve Frýdku připomínáme nejen dvojí výročí Jakuba Jana Ryby, ale také Jaromíra Václavíka, dirigenta, hudebníka a propagátora amatérského muzicírování, držitele ceny města Frýdku-Místku, který letos v září náhle zemřel a jemuž tento koncert věnují jeho kolegové.

K mnoha vánočním přáním se připojujeme také my a přejeme Vám, našim čtenářům vše jen to dobré v roce 2016.

Jiří Sachr

INZERCE

Vážení klienti,
děkujeme Vám za projevenou důvěru
v uplynulém roce a v roce 2016
Vám přejeme hodně zdraví, štěstí
a osobních i profesních úspěchů.

Tým makléřů M&M realty holding a. s., pobočka Frýdek-Místek

FRÝDECKOMÍSTECKÝ PATRIOT

náklad 26.000 ks | vydává Jiří Sachr | mobil: 608 832 606 | e-mail: fmpatriot@centrum.cz | adresa redakce: S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek | nevyžádané příspěvky nevracíme | tisk: Moraviapress s. r. o., U Póny 3061, Břeclav | registrační číslo MK ČR E 22263 | distribuce Česká pošta | neoznačené foto pochází z archivu redakce | datum vydání: 9. 12. 2015 | výtisk zdarma

Inzerce vám rádi zprostředkují

Jiří Sachr
Tel.: 608 832 606
fmpatriot@centrum.cz

Ivana Sachrová
Tel.: 774 997 944
fmpatriot@centrum.cz

Uzávěrka inzerce do příštího čísla je **23. 12. 2015**

INZERCE

OPTIKA TRIUMPH

VÁNOČNÍ AKCE

LISTOPAD, PROSINEC

AKCE -30 %

NA BRÝLOVÁ SKLA: MULTIFOKÁLNÍ,
SAMOZABARVOVACÍ TRANSITIONS,
ZTENČENÁ S ÚPRAVOU MAR SH

SLEVA až 50 %

NA BRÝLOVÉ
OBRUBY

SLEVY NELZE SČÍTAT. PLATÍ POUZE PŘI ZHOTOVENÍ NOVÝCH BRÝLÍ.

Frýdek-Místek OD KAUFAND, Revoluční ul., tel.: 558 436 218 | www.triumphoptical.cz

Jakub Jan Ryba – Česká mše vánoční

U příležitosti jubilejního roku 2015, 250. výročí narození a 200. výročí úmrtí Jakuby Jana Ryby (1765–1815) se v Bazilice Navštívení Panny Marie ve Frýdku uskuteční slavnostní koncert Jakub Jan Ryba – Česká mše vánoční.

Stane se tak v pátek 18. prosince v 18 hodin. V hodinovém programu vystoupí Symfonický orchestr Frýdek-Místek, Pěvecký sbor Smetana a Lašský smíšený pěvecký sbor Baška.

Jméno jednoho z nejvýznamnějších představitelů české kantorské hudby přelomu 18. a 19. století, skladatele, vzdělaného učitele, spisovatele, básníka Jakuba (Šimona) Jana Ryby (26. 10. 1765–8. 4. 1815) je spojováno především s duchovními kompozicemi určenými pro vánoční období, z nichž tzv. Česká mše vánoční „Hej, mistře“ z roku 1796 zajistila svému tvůrci věhlas po celé Evropě a stala se součástí vánočních svátků i v zámořských zemích. Je s podivem, že právě skladba nanejvýš odrážející český lidový prvek, jak po textové, tak i po hudební stránce, stále a úspěšně konkuruje v období Vánoc skladbám skutečných velíkanů světové klasické hudby.

Jakub Jan Ryba byl hudební skladatel přelomu klasicismu a romantismu. Sbíral lidové písně, které sepsal do sborníku. Už jako osmiletý uměl velmi dobře hrát na klavír a učil se na housle a varhany. Studoval filozofii, získal značný rozhled a vzdělání, stal se pomocným učitelem v Mníšku a posléze učitelem v Rožmitále pod Třemšínem. Byl otcem třinácti dětí, z nichž přežilo sedm. Postupem času žil a skládal

v bídě, přesto v tomto pro něj nelehkém období složil svoji nejznámější vánoční mši, Českou mši vánoční. Má český text, protože podle Ryby „z latinsky zpívaných žalmů nemá náboženský užitek ani zpívající ani poslouchající“. Byl autorem asi 1300 kompozic různého rozsahu a forem, z nichž převažovala duchovní hudba. Dochovala se jich však jen část. K nejznámějším dále patří Věнец ze zpěvů vlasteneckých nebo Vlastenecké písně.

Je známo, že Jakub Jan Ryba ukončil svůj život vlastní rukou. Osmého dubna ráno roku 1815 odešel ze Starého Rožmitálu směrem k Voltuši, kde měl pod kopcem Šterbina schůzku s politickým emigrantem Riessem. Ten našel Rybu na dohodnutém místě ještě živého, ale s břitvou podřezanými krčními tepnami. Jako sebevrah byl pochován bez obřadu na zrušeném morovém hřbitově, teprve po čtyřiceti letech spočinul na rožmitálském hřbitově.

Není pochyb, že na psychickém stavu stárnoucího a nemocného kantora Ryby se podepsala hmotná nouze. V posledním desetiletí ale byly nalezeny nové dokumenty týkající se jeho tragického konce. Dosud se nevědělo, co mohlo být bezprostředním impulzem, který jej dovedl s připravenou břitvou na vrch Šterbina. Jeho syn Josef Arnošt ve svém deníku napsal, že otec prý byl v předve-

čer toho dne zádumčivý, nemluvil, zůstal dlouho vzhůru a spálil mnoho písemností.

V příbramském státním okresním archivu byl mezi dokumenty starorožmitálské fary objeven ne-nápadný, německy psaný „Protokol o předběžném rozpočtu k opravě rožmitálských varhan“, datovaný 7. dubna 1815, tedy v den před Rybovou smrtí. Podle dokumentu mohl být poslední kapkou fakt, že rožmitálský farář nejspíš ustoupil od rozjednané

opravy kostelních varhan, které tou dobou byly rozladěny a v žalostném stavu. Pro Rybu, který měl absolutní hudební sluch a byl by nadále nucen hrát na falešně znějící nástroj, šlo o věc prvořadého významu.

Za jeho sebevražedným činem stálo vědomé rozhodnutí vzdělance. Ryba byl mužem, jenž v mnoha ohledech převyšoval své současníky a předpokládal, že ho pochopí až budoucí generace. V tomto se nemýlil.

Přehled bohoslužeb během vánočních a novoročních svátků

Bazilika navštívení Panny Marie ve Frýdku

24. 12. 16:00, 22:00, **25. a 26. 12.** 8:00, 10:00, 18:00,
1. 1. 2016 8:00, 10:00, 18:00

Farní kostel sv. Jana a Pavla v Místku

24. 12. 15:00, 24:00, **25. 12.** 18:00 (Jitřní v kostele Všech svatých v Místku), **25. 12.** 20:00, 22:00,
26. 12. 8:00, 10:00, 18:00,
1. 1. 2016 8:00, 10:00, 18:00

Kostel Českobratrské církve evangelické ve Frýdku

24. 12. 22:00, **25. 12.** 9:00, **31. 12.** 16:00

INZERCE

Vedení společnosti i všichni zaměstnanci rodinného Řeznictví H+H, přejí našim zákazníkům i obchodním partnerům provoněné Vánoce a pohodový rok 2016 plný zdraví a úspěchů.

Z beskydské přehrady Šance mizí voda, Frýdecko-Místeko zásobuje Kružberk

Už více než půl roku přetrvává v Česku sucho.

Podle klimatologů spadlo od začátku roku nejméně srážek za posledních pětadesát let. Letošní rekordně suché léto se výrazným způsobem projevilo na většině moravskoslezských přehrad, nejvíce těch v oblasti Beskyd. Zdaleka nejhorší situace je na Šanci, která se přitom nachází pod Lysou horou, což je z dlouhodobých statistik paradoxně místo s nejvyšším ročním úhrnem srážek v rámci celé republiky! Před měsícem chybělo k maximální hladině Šance bezmála dvacet metrů a zásobní objem této nádrže byl zaplněn z pouhých dvaceti procent. Na začátku prosince byla situace díky výraznějším srážkám ze druhé poloviny listopadu přece jen o něco málo lepší.

Je však třeba uvést, že nedostatek vody v nádrži není způ-

soben jen dlouhým obdobím sucha. Skutečnost, že v Šanci je vody nejméně ze všech přehrad v kraji, je také důsledkem toho, že Povodí Odry začalo už v roce 2013 hladinu výrazně snižovat kvůli opravám a přípravám na několikrát odloženou rekonstrukci přehrady. Ta nakonec začala letos v září a cílem rekonstrukce vodního díla je uvedení do bezpečného stavu, posílení

povodňové ochrany a zajištění spolehlivých dodávek vody pro pitné účely i zlepšování průtoků v řekách. Přehrada by po úpravách měla ustát i desetitisíciletou vodu. Bude dimenzována tak, aby zvládla pojmout 730 krychlových metrů za sekundu, což je zhruba dvakrát více než při povodních v roce 1997. Dokončení rekonstrukce je plánováno na konec roku 2018 a vyžádá si část-

ku bezmála 440 milionu korun. Přehrada Šance na řece Ostravici, uvedená do provozu v roce 1969, je zásobárnou pitné vody pro půl milionu lidí z MS kraje. Už koncem září, kdy se její hladina o dva metry ocitla na historickém minimu, přistoupilo Povodí Odry k výraznému omezení čerpání vody. Snižování odběru začalo v polovině září z 950 litrů za sekundu na 800 litrů, postupně pak jen na 550 sekundových litrů. Některé podniky musely přejít na čerpání z jiných zdrojů.

Lidé z Frýdku-Místku už během podzimu nepili vodu z Šance, ale z jesenického Kružberku. Podle mluvčího Severomoravských vodár a kanalizací Marka Sírta vodu pro domácnosti nahrazuje společnost větším čerpáním právě z Kružberku. Voda je čerpána do úpravní Podhradí u Vítkova, dále putuje do čerpací stanice v Lískovci a následně do domácností na Frýdecko-Místecku.

INZERCE

**HLÍDÁNÍ DĚTÍ
ZDARMA**
Každé úterý a čtvrtek
od 1.12.

**BALENÍ DÁRKŮ
ZDARMA**
od 12.12.

**CUKROVÍ ZA NÁKUPY
ZDARMA**
od 16.12.

**LETOS
TO BUDE
V KLIDU**

Více na www.ocfryda.cz

Král Zdeňka Viluš I.: By věděli

Letos je tomu osmadvacet let od vzniku Království lašského. V roce 1987 bylo založeno jako kulturně osvětové sdružení, zvolilo si svého krále, kterým se stal Zdeněk Vilém Krulíkovský, známější jako Zdeňka Viluš I.

Jeho hlavním posláním je udržovat a zejména mladé generaci připomínat tradice Lašska. Král se společně se členy své družiny účastní různých akcí, v nichž dává vzpomenout na umělce, kteří nejvíce proslavili lašskou kulturu. Potkali jsme se na nedávném Kabinetu lašských básní a písní, kde společně s Radanou Šatánkovou a manželi Janou a Milanem Zbořilovými (na snímku) recitovali a zpívali verše Františky Pituchové, Olgy Tlučkové, Františka Směji a Ondry Lysohorského.

S jakými programy nejčastěji vystupujete?

Toto recitační pásmo s Radanou Šatánkovou jsme letos dělali asi potřetí. Obnovili jsme takzvané Lašské jaro v Praze, které je každoročně v dubnu v jedné pražské restauraci, kde už jsme předvedli i hru Ondraš, pan Lysej hory. Jinak připravujeme různé pásma. Známy je třeba program, který se jmenuje Odujalajne, u nás je to fajne. Trvá asi hodinu a půl a vyprávím v něm lašský humor, historii, obsahuje hodně písniček. Dále s kamarády vystupujeme s programem skládajícím se ze sbírek Leoše Janáčka. V družině se střídají dva na akordeon, nechybí houslistka, zpěvačky, někdy s námi vystupuje i dcera Adéla Krulíková, pokud zrovna nehraje v Těšínském divadle. Když se sejdem v plné síle, říkáme si Odujalajne band. Prostě když se dáme dohromady, tak vystupujeme.

Odkud čerpáte náplň pro své vystoupení?

V roce 2006 vyšla má první knížka pro každého Lacha. Psal jsem do ní různé zajímavé věci, nechyběl humor, v nářečí psaná prehistorie Lachů, vzpomínka na Ondru Lysohorského. Po vydání knihy se mi ozvala spousta zajímavých lidí. Například bás-

nířka Františka Pituchová, která vyprávěla příběh, jak šla pěšky po hřebenech od Bumbálky, přes Pustevny a Radhošť a po chalupách se ptala, zda tudy opravdu vede skutečná hranice Valašska a Lašska. Ozval se třeba Ladislav Ničman, Lach ze Starých Hamer a kamarád paní Pituchové, který se účastnil výstav u Freuda ve Výtvarné skupině Petra Bezruče v Ostravici. Láda byl pravý nadšenec, připojil se k nám do družiny, kde hrával na ozembuch a dal mi také zajímavé podněty. Čerpáme i z různých starých zpěvníků, nedávno se mi do ruky dostal velice starý zpěvník písniček od pana Vincence Sochy, rodáka ze Štramberku, který jako učitel působil ve Lhotce. Občas narazím na nějaký humor nebo zvyky z Ostravska. Materiály sbírám léta, historky a říkanky vydáváme v časopisu Lašský dostavník, který vychází čtyřikrát ročně.

Často zmiňujete humor, který byl celkem hojně zastoupen také v Kabinetu lašských básní a písní...

V každém vystoupení musí být vždy alespoň trochu humoru, bez

toho to nejde. I celý příběh hry Ondraš, pan Lysej hory, kterou jsem napsal a hrajeme ji už devět let, je pojat humorně. Jak říkám v jejím závěru: „Ondraš byl veselý synek, tuž nětřeba se lučit smutně“.

Co vůbec v dnešní době lidé vědí o Lašsku?

Řeknu vám jeden příběh. Před pětadvaceti lety jsem začal učit na ostravské konzervatoři budoucí zpěváky a herce. Když jsem se posluchačů prvního ročníku zeptal, kde se narodil Leoš Janáček, jediný z asi dvaceti žáků mi nesměle řekl, že snad na Hukvaldech. Na otázku, kde jsou Hukvaldy, zněla odpověď, že asi někde u Brna. To vše jsem se prosím dozvěděl v Ostravě! Takže jsem začal dělat osvětu u svých žáků, vedl jsem je k lidové poezii, Janáčkovi, písničkám a básničkám našeho kraje. Osvěta se úplně vytratila, i v dnešní době dost chybí. Musí se začínat u mladých lidí a zdůrazňovat jim, kde bydlí, kdo tam žil, jak se tam mluvilo. Zábavnou formou jsem pořádal výchovné koncerty, jezdili jsme po celém kraji. I dnes kromě

zmíněného divadla dělám řadu vystoupení.

Blíží se období Vánoc, ke kterému se jistě váží lašské tradice a zvyky.

Existuje třeba spousta koled, které jsou počestlé, ale původem jsou lašské. Podrobněji jsem je popsal ve své druhé knize. Jinak zvyky jsou v zásadě podobné těm českým a moravským. I Slezsko je část Lašska, to zasahuje až na Slovensko a do Polska. Takže když někdo řekne, je to slezská písnička, je to pravda, ale zároveň je lašská, protože původní obyvatelé Slezska jsou Laši. Zvyky se různě prolínají, tak tomu bylo třeba i u nás, maminka s tatínkem byli z Brušperku, tedy z nížinného Lašska, dědeček zase gorol. K všeobecně známým zvykům patřilo házení pantofolem, když šla špička z domu ven, znamenalo to, že děvucha půjde do světa. Znamé je krájení jablíček, buď hvězdička nebo křížek. K dalším zvykům patřilo lití olova, které se vztahovalo k budoucí věštbě. Nebo zpívání betlémských koled, které se už dnes dost šidí. Děti často přijdou na Tři krále k brance našeho

všecy lude, že zme hrdi Laši

domu a zaspívají jen jednu sloku. My jsme byli tři bratři a koledu jsme zpívali vždy celou. Pamatuji si, že když jsem byl malý kluk, na Nový rok děti nosily po domech štěstíčka, chodili s jedlovou větvičkou a barevnými pentlemi a za to dostávali nějakou tu korunu.

Zkuste zavzpomínat na vánoční kuchyni. Líší se v mnohém od dnešní doby?

Hlavním svátkem Vánoc byl Štědrý den. Snídaně se skládala z kusu chleba a kávy. Na oběd se nejedlo nic nebo jen trocha bramborové polévky. Večeře začala modlitbou, kterých bylo pět. Otčenáš a Zdrávas Maria, následovala Anděl Páně, znovu Otčenáš a Zdrávas Maria za všechny zemřelé z rodiny, přátele i nepřátele a za ty, kdo do příštích Vánoc zemřou. Jídlo se skládalo z pěti až šesti chodů. Hrachové nebo rybí polévky, krupice s máslem a medem, bryji s ořechy, buchtiček zaléváných horkým mlékem

s máslem a medem, následovala ryba a nakonec oplatky s medem. Na stole byla vždy ošatka s různým zrním a ovocem. Od stolu směla během večere vstávat jen hospodyně. Po krátké modlitbě u stromku se zpívaly koledy a pojídalo cukroví. Pak se šlo na půlnoc. Jinak o svátcích dospělí pili takzvanou vařonku. To se uvařila voda se skořicí a hřebíčkem, na kastrole se do hněda upražil cukr a do něj se vlila voda s kořením. Pak se přidal líh a med, někde ještě rozpuštěné máslo a citron. Na Nový rok se jedla čočka, aby po celý rok bylo hodně peněz, a také prase, které zase bylo spojováno se štěstím.

Jaké byly náboženské zvyky na Lašsku?

Advent začal čtyři neděle před Božím hodem vánočním a v tu dobu utichly veselé písně, lidé

očekávali příchod Krista. Ve všední dny se v šest hodin ráno konaly v kostele takzvané roráty, což byly ranní mše. Pod vánoční stromek se nenadělovalo. Bývaly jiné nadílky, malá 4. prosince na svatou Barboru, o dva dny později na svatého Mikuláše už byla větší a největší pak 8. prosince na Matičku, což byl svátek Neposkvrněného početí Panny Marie. Jak se nadělovalo? Buď chodil Mikuláš s čertem a andělem nebo se věci dávaly za okno. Bylo to cukroví, jablíčka, ořechy, oblečení, někde pohádková knížka. Dříve vesnicí chodily čtvrtého prosince Barborky, to byla děvčata v bílém oblečení s rozpuštěnými vlasy, závojem a zeleným věncem na hlavě. Zpívaly nábožné písně a rozdávaly dětem perník.

Co by závěrem lašský král popřál svému lidu?

Štěstí, zdraví, pokoj svatý, mír v duši i na celém světě. A ještě něco, přijďte na Silvestra před polednem na Metylvorskou hůrku, které říkáme Čupek a je takovým našim lašským Řípem. V pravé poledne přednesu tradiční novoroční poselství v lašském nářečí. Zaspíváme lašskou hymnu i jiné písničky, společně se poveseleme a pak se rozejdeme domů. A když uslyšíte pod okny zpívat koledníky, připomeňte si naši koledu:

„Něněchtě nas dluho stati, ozabe nas v prsty, pjaty,

něstojimy na peřině, stojimy na velke zimě.

A gdo nam nic něchce datí, ten peníze s miškem ztrati,

a dostaně za odměnu škaredu, dudlavu ženu...”

INZERCE

Poliklinika - Místek
STAVOVSKÁ s.r.o.

www.pkmistek.cz
8. pěšího pluku 85, Frýdek-Místek

Dovolujeme si Vás pozvat do

AMBULANCE NUTRIČNÍHO TERAPEUTA

Trpíte nějakým onemocněním nebo zdravotními potížemi a chcete se dozvědět, jestli a jak lze výživou tento problém ovlivnit? (cukrovka, onemocnění jater, slinivky, žlučníku, žaludku, střev, stomie, dna, osteoporóza, artritida, anémie, užívání Warfarinu, vysoký cholesterol a další)

Trpíte onemocněním, které vyžaduje výživová opatření? (celiakie, fenylketonurie, syndrom Prader - Willi, Wilsonova choroba a jiné)

Máte alergie nebo nesnášenlivost na potraviny a nevíte co si můžete a nesmíte dát?

Máte potíže s váhou a chcete správně hubnout?

Chcete se dozvědět informace o zdravé stravě? (výživa dětí, dospělých, těhotných a kojících, seniorů, alternativní stravování, prevence onemocnění a mnohem více)

Nabízené služby

■ **Vyšetření a zhodnocení nutričního stavu**

- zvažení speciální váhou, další měření (kaliperem, obvody různých částí těla), laboratorní vyšetření, zhodnocení zdravotního stavu, zhodnocení nutričních potřeb organismu (množství živin, které Váš organismus potřebuje)

■ **Sestavení nutričního plánu**

- sestavení jídelního plánu dle Vašich požadavků a Vašeho zdravotního stavu, zaměstnání, životního stylu a dalších aspektů

■ **Edukace**

- informace o potravinách a jejich úpravách, informace o výživě při různých onemocněních a zdravotních potížích (cukrovka, nemoci pohybového aparátu, výživa při užívání Warfarinu, onemocnění nebo potíže zažívacího traktu, informace o výživě při intolerancích a alergiích (celiakie, fenylketonurie, Wilsonova choroba a další), poskytnutí materiálů

■ **Propočet nutriční bilance**

- propočet příjmu živin (bílkovin, tuků, cukrů, celkové energie a dalších živin), výdeje energie (pohybové aktivity) s následnými doporučeními

Více informací se dozvíte v ambulanci, u svého lékaře nebo na níže uvedených kontaktech

Poliklinika - Místek 8. patro

Ambulance nutričního terapeuta **Kateřina Jurová, DiS**, telefon: 558 900 352, 739 766 960 • jurova.katerina@pkmistek.cz

ORDINAČNÍ DOBA: středa 13.00 - 19.00 hod. /mimo ordinační dobu mě kontaktujte na telefonu/

Těším se na Vaši návštěvu!

Kvalitní uzenina v Řeznictví H+H

Karel Pilčík mladší patří už k šesté generaci valašského řeznického rodu. Jeho společnost Řeznictví H+H si zakládá na tradiční ruční výrobě uzenářských a masných specialit, žádná strojová výroba za použití náhražek. Dnes se nachází ve Frýdku-Místku celkem 6 prodejen Řeznictví H+H a celkem po celé Moravě naleznete takovýchto prodejen 27.

Ve Frýdku-Místku a okolí je Řeznictví H+H už dlouho zavedenou značkou...

Asi ano, na tom, aby si vás každý zapamatoval a spojil si vás s něčím výjimečným, musíme něco výjimečného udělat a dělat všechno jinak než vaše konkurence. Letos v listopadu slavíme přesně čtvrtstoletí od zahájení výroby v naší společnosti, tenkrát ještě pod názvem Vladimír Hájek H+H. Bylo to přesně 22. listopadu 1990, když pan Vladimír Hájek otevřel svou malou řeznickou prodejnu v Dobré u Frýdku-Místku, kterou spojil s vlastní výrobnou. Jelikož od samého začátku upřednostňoval kvalitu před kvantitou, brzy ho donutil neustále se zvyšující počet spokojených zákazníků podnik rozšířit. Protože si svou vysokou kvalitu výroby udržoval i nadále, docházelo k neustálému zvyšování výroby. Otevíral stále nové prodejny a zvyšující se výrobu musel přemístit do větších prostor. Zvolil si dnešní sídlo firmy v Hladkých Životicích, kde upravil pro potřeby výroby areál bývalých jatek. A jelikož své podnikání začínal právě u Frýdku-Místku, tak také i dnes se zde a v nejbližším okolí nachází nejvíce prodejen Řeznictví H+H.

A jak jste se k této společnosti dostal Vy?

V době, kdy pan Hájek plánoval prodej společnosti, jsme napopadli hledat společnost, která by na pulty prodejen dodávala kromě tradičním způsobem vyráběných výrobků také čerstvé boudované vepřové a hovězí maso. Proto, a také kvůli optimální poloze provozu, jsme se s ním dohodli na koupi provozu v Hladkých Životicích i maloobchodních prodejen. A začali jsme budovat na kvalitních základech vlastní společnost v duchu řeznických tradic rodiny Pilčíků. Snažíme se nedělat výrobky průmyslově, držíme se tradičních způsobů výroby za použití převážně regionálních surovin nejvyšší kvality.

Takže zpracování masa a výroba uzenin patří k vaší rodinné tradici?

Patřím už k šesté generaci řeznického rodu Pilčíků z Bratřejova u Vizovic. První z Pilčíků přičichl k řeznickému řemeslu už v roce 1855, od té doby se tradice nepřerušila a pokračuje dodnes. Když přišla od pana Hájky nabídka na odkup jeho firmy, nejdříve jsem váhal, ale 1. července 2011 jsem od něj firmu převzal a od tohoto data nese společnost ná-

zev Řeznictví H+H. Jako nový majitel jsem navázal nejen na tradici pana Hájky, ale také na tradici svých předků. Vydali jsme se v dnešní nelehké době, plně strojové výroby a tlaku na nízkou cenu potravin, cestou udržování ruční výroby uzenářských specialit, ale hlavně udržování a zvyšování kvality výrobků. Proto ani dnes ve výrobcích Řeznictví H+H nenaleznete žádné separáty, sóju ani další potravinové náhražky.

Jak byste charakterizoval výrobky se značkou Řeznictví H+H?

Kdybych to měl vyjádřit třemi slovy, jsou to: kvalita, ruční výroba a poctivý podíl masa v masných výrobcích. To, že je pro nás kvalita na prvním místě, podtrhuje také řada ocenění.

Vždyť ne každý výrobce se může pochlubit oceněním Regionální potravina roku, kterým se pyšní naše Trefilova Masopustní klobása. Ocenění značkou kvality Klasa získaly naše ručně vyráběné speciality, konkrétně Rolovaný bok a Pečená sekaná s panenkou. Touto značkou ocenili odborníci z ministerstva zemědělství také již zmiňovanou Trefilovu Masopustní klobásu, která se již více než čtyřicet let vyrábí podle nezměněné receptury věhlasného novojičínského řezníka pana Aloise Trefila. Naposledy toto ocenění získala také Klobása z udírny, kterou jsem se snažil s kolegy z výroby vyvinout podle vzpomínek na klobásu, kterou dělal v domácí udírně Na Chrámečném můj děda. Společným znakem pro všechny oceněné

Trefilova masopustní klobása

Rolovaný bok

Řeznictví H+H není luxus

výrobky je opravdu vysoký podíl masa, koření od regionálních dodavatelů a poctivá práce uzenářů i řezníků od srdce.

Prozradil byste recept na nějaký váš oceňovaný uzenářský produkt?

Recept na masné výrobky a uzeniny není tajný. Je velice jednoduchý. Maso, maso, maso a ještě jednou maso. A to nejen vepřové. Stále více výrobků obsahuje také maso hovězí. K tomu si ještě přičtete originální koření a um našich mistrů uzenářů. Každému pak musí být jasné, že si u nás vybere.

Mnoho lidí se ale v supermarketech nechá přesvědčit nízkými cenami za nekvalitní uzeniny z náhražek...

Dnes už to zdaleka neplatí.

Mnoho zákazníků si už raději za kvalitu připlatí, než by si koupili výrobky z náhražek. U nás takové výrobky ani nenajdou. A rozhodně neplatí ani to, že kvalitní uzenina musí být vždy jen drahá. Například některé naše „nízkorozpočtové“ salámy, ovšem vyráběné z vepřového masa, se mnohdy cenou blíží těm supermarketovým z náhražek. Zákazníkům nabízíme vše, o co mají zájem a co dokážeme kvalitně vyrobit. Jsou to klobásy, párky, salámy všech druhů, speciality jako různě lisované boky, lahůdkové pečinky, sekané, šunky, uzená masa a další. Například naše Klobása z udírny se stala během tří čtvrté roku doslova tahákem. Obsahuje 90 procent kvalitního vepřového masa a v kombinaci s originálním kořením a jemným zauzením patří k nejoblíbenějším

výrobkům v našich podnikových prodejnách.

Takže ji najdou i zákazníci ve vašich prodejnách ve Frýdku-Místku?

Nejen v prodejně ve Frýdku-Místku, ale ve všech prodejnách Řeznictví H+H se mohou zákazníci těšit na denně čerstvé vepřové maso a hovězí maso z mladých býků. Pochopitelně také na denně čerstvé klobásy, párky, zabíjačkové speciality, salámy, šunky a ručně vyráběné speciality.

A na co dalšího se mohou zákazníci vašich prodejen těšit?

Jako každý rok máme pro naše zákazníky připravenou vánoční soutěž o lákavé ceny. Letos poprvé se do této soutěže zapojí také nové prodejny, které jsme otevřeli pro naše zákazníky ve Studén-

ce, Ostravě, Zlíně a Břeclavi začátkem letošního roku. A jelikož se nyní naše podnikové prodejny nacházejí po celé severní Moravě, dále pak ve Zlíně a Vsetíně a díky břeclavské prodejně taky na jižní Moravě mají šanci vyhrát zákazníci po celé Moravě. V letošním roce jsou ve hře nejen uzenářské speciality, ale i hlavní cena v podobě víkendového pobytu v Trojanovicích v nádherném prostředí Beskyd.

Řeznictví H+H 6x ve Frýdku-Místku

T. G. Masaryka 2322
1. máje 396
Antonínovo náměstí 62
U Staré pošty 2176
Bruzovská 462
Kostíkovo náměstí 647

Nakupte a vyhraďte...

Nakupte v prodejnách Řeznictví H+H v minimální hodnotě 150 Kč a máte šanci vyhrát zajímavé ceny!

Termín soutěže: od 23.11. do 17.12.2015

Každý zákazník, který utratí na prodejnách Řeznictví H+H minimálně 150 Kč má možnost vhodit účtenku na každé prodejny do zapečetěného boxu, ze kterého bude 19.12. vylosován výherce. Před vhozením účtenky do tohoto boxu je povinen zákazník na tuto účtenku napsat své telefonní číslo, na kterém si přeje být kontaktován v případě, že jeho účtenka bude vylosována. Na každé prodejně Řeznictví H+H bude jeden zapečetěný výherní box.

Z každé prodejny se vylosuje 1 výherce, který obdrží výhru v podobě kufříku plného uzenin. Hlavní cena (pobyťový poukaz) se bude losovat ze všech účtenek, které se dne 19.12. budou nacházet ve všech výherních boxech ze všech prodejen Řeznictví H+H, v sídle společnosti Řeznictví H+H, s.r.o.

Více informací na prodejnách a www.reznictvi-hh.cz

Cena pro každou prodejnu:
1x Dárkový kufřík s uzeninami Řeznictví H+H

Hlavní cena:
Pobyťový poukaz pro 2 os. na 2 noci v hotelu Ráztoka

Fotbalisté opustili sestupové příčky

Fotbalisté MFK Frýdek-Místek mají za sebou rozpačitý podzim. Po nepovedeném vstupu do druholigové soutěže se jim ke konci přece jen začalo výsledkově dařit. Po remíze v Českých Budějovicích, vítězství nad Vyšehradem a další plnění v derby v Třinci, zvládli i poslední domácí zápas. Výhrou 2:1 v „existenčním“ duelu s Vlastimírem prodloužili neporazitelnost na čtyři utkání v řadě a vyhoupli se na čtrnáctou, nesestupovou příčku tabulky. Valčíři během první poloviny soutěže nasbírali dvanáct bodů za dvě výhry, šest remíz a sedm porážek. V jarních odvetách je však v každém případě čeká těžký boj o udržení Fotbalové národní ligy.

Mezinárodní mistrovství v krasobruslení

Na sklonku roku bude HC Oceláři Třinec Kraso v nové Werk Aréně opět hostit významnou sportovní akci. O víkendu 19. a 20. prosince se uskuteční Mezinárodní mistrovství v krasobruslení čtyř zemí v kategoriích jednotlivců i párových disciplínách. V sobotu od 11 hodin přijdou na řadu krátké programy všech soutěžních kategorií, o den později od 9 hodin pak volné jízdy a vyhlášení výsledků. Diváci uvidí nejlepší závodníky z České republiky, Slovenska, Polska a Maďarska. Po oba dny je vstup zdarma.

Silvestrovské derby Válcovny proti Slezanu

Stalo se už tradicí, že poslední den v roce se na umělé trávě ve Stovkách odehrají dvě fotbalová utkání. Nejinak tomu bude i letos na Silvestra, v derby se proti sobě opět postaví celky Válcoven plechu a Slezanu. Nejprve se od 9 hodin představí bývalí fotbalisté obou klubů nad 35 let. O hodinu a půl později pak svůj um předvedou hráči, kterým je přes padesát.

„Hráči se na derby každoročně těší, vždyť

někteří z nich se během roku vidí právě jen na této akci. Zájem z jejich strany je velký, zatím ale nechci prozrazovat konkrétní jména, protože definitivní soupisky budou známy zhruba v polovině prosince. Určitě to bude zajímavé i pro fanoušky, se kterými se chceme důstojně rozloučit,“ zve na derby předseda MFK Frýdek-Místek Radomír Myška a věří, že na staré časy přijde zavzpomínat co nejvíce fotbalových příznivců. Občerstvení je zajištěno.

Hokejisté suverénně vévodí druhé lize

Že cíl pro letošní sezonu v podobě postupu do vyšší soutěže nemusí být utopií, potvrzují hokejisté HC Frýdek-Místek od začátku letošního ročníku druhé ligy. Soutěží zatím procházejí téměř bez ztráty kytičky, po čtyřiatřech odehraných zápasech měli na svém kontě jednatřicet vítězství a pouze tři porážky. V čele tabulky mají luxusní náskok šestnácti bodů. Výkony svěřenců trenérské dvojice Jiří Juřík, Aleš Mach lákají do hlediště haly Polárka stále více fanoušků. V posledních zápasech se jejich počet pravidelně blíží dvěma tisícovkám.

Vánoční plavání při svíčkách

Na sobotu 19. prosince od 20 do 23 hodin je připravena akce nazvaná Vánoční plavání při svíčkách, která se uskuteční v aquaparku Olešná. Vezměte své blízké a užijte si jedinečnou vánoční atmosféru. Akci na základě velkého zájmu z minulého plavání připravil kolektiv aquaparku Olešná. Bližší informace budou postupně zveřejňovány na webových stránkách a facebooku aquaparku.

Kam vyrazit fandit?

HÁZENÁ – extraliga mužů: SKP Frýdek-Místek – HCB Karviná (20. prosince v 17 hodin v tělocvičně ZŠ Pionýrů 400)

LEDNÍ HOKEJ – II. liga, skupina Východ: HC Frýdek-Místek – HC Slezan Opava (9. prosince v 18 hodin), HC Frýdek-Místek – HC Vsetín (16. prosince v 18 hodin), HC Frýdek-Místek – SK Karviná (30. prosince v 18 hodin), HC Frýdek-Místek – HK Nový Jičín (6. ledna v 18 hodin), HC Frýdek-Místek – HC Kopřivnice (9. ledna v 17 hodin, vše v hale Polárka)

VOLEJBAL – extraliga žen: TJ Sokol Frýdek-Místek – Olymp Praha (12. prosince v 17 hodin), TJ Sokol Frýdek-Místek – VK UP Olomouc (22. prosince v 17 hodin, obojí v tělocvičně ZŠ Pionýrů 400)

INZERCE

Zveme Vás do nově otevřené **Sport Relax Club**

BADMINTONOVÉ HALY
v Dobré u Frýdku-Místku

Rezervace na:
www.sportrelaxclub.cz
nebo na tel.: 725 505 205
Otevřeno denně

Těšíme se na Vás

JEWEL

Charita pořádá Tříkrálovou sbírku 2016

S blížícím se Novým rokem je připraven další ročník Tříkrálové sbírky. Uskuteční se od 1. do 14. ledna 2016. Tuto dobročinnou akci pořádá každoročně Charita Česká republika. V letošním roce se Charitě Frýdek-Místek podařilo díky všem koledníkům a štědrým dárcům vykoledovat rekordní částku 1 700 309 korun!

„Tato sbírka má velký smysl nejen v získání financí pro naši charitu, ale hlavně v udržení tradice v podobě požehnání od Tří králů všem obydlím,“ uvedla Renata Zbořilová z frýdecko-místecké charity. Jako už tradičně se uskuteční také Tříkrálový průvod Místkem, konkrétně v úterý 5. ledna 2016 v 15 hodin. Průvod bude vycházet od kostela sv. Jakuba směrem k náměstí a připojit se může každý.

INZERCE

Beskydské farmářské trhy

Ve čtvrtek 17. prosince od 8 hodin se na náměstí Svobody v Místku uskuteční tradiční Beskydské farmářské trhy. Návštěvníci si mohou vybrat z bohatého sortimentu, v nabídce budou např. vejce, brambory, kysané zelí, med a medové výrobky, sladké i slané pečivo, valašské frgály, štramberské uši, zabijačkové speciality, sýry, máslo, mléko, tvaroh, bryndza, hovězí a vepřové maso, uzeniny. Z nepotravinářských výrobků budou v nabídce květiny, skalničky, výrobky z ovčí vlny, dřevěné výrobky, hračky, pletené proutěné koše nebo keramika.

Střední zahradnická škola, Ostrava, p.o.

Tel: 596 622 335 e-mail: szas.ostrava@gmail.com

Nabízí tvořivým žákům, kteří mají rádi přírodu studium v perspektivních zahradnických a přírodovědných oborech

Obory středního vzdělání s maturitní zkouškou:

41-44-M/01 Zahradnictví

Obor s širokým uplatněním se zaměřením na exteriéry, interiéry a design. (Jediná škola na severní Moravě s tímto oborem)

78-42-M/05 Přírodovědné lyceum

Obor pro zájemce o přírodní vědy, hlavně botaniku, biologii člověka a životní prostředí.

Obory středního vzdělání s výučním listem:

41-52-H/01 Zahradník

66-51-H/01 Prodavač květin – florista

Jedná se o obory s velkým uplatněním na trhu práce.

Více informací na [WWW.SZAS-OSTRAVA.CZ](http://www.szas-ostrava.cz)

Pro mimoškolní je zajištěno ubytování ve vlastním domově mládeže.

Dny otevřených dveří:
14. 12. 2015,
13. a 20. 1. 2016

FMP 10192

Soukromá střední odborná škola Frýdek-Místek, s.r.o.

T. G. Masaryka 456, Frýdek-Místek
Tel.: 558 433 636, 603 574 554, 603 440 456
Ředitelka školy: Mgr. Miluše Pacíková

Více informací na www.ssosfm.cz

Studium denní (čtyřleté), dálkové (pětileté) a integrující v oborech:

- **SOCIÁLNÍ ČINNOST**
- **VEŘEJNOSPRÁVNÍ ČINNOST**

Dálkové studium probíhá 1x týdně od 14 hodin

FMP 10192

Neslibujeme nemožné, ale stavíme na pozitivním přístupu, vstřícnosti a profesionalitě

Žákům 9. tříd nabízíme ve šk. roce 2016/2017 již tradičně vzdělání v perspektivních oborech:

Gymnázium - všeobecné

Gymnázium s technickým zaměřením

Veřejnosprávní činnost - denní i večerní forma vzdělávání

Absolventi mohou dále pokračovat ve studiu v široké škále oborů v terciální sféře nebo najdou uplatnění v praxi.

Víme, že jazyky „jsou v kurzu“, proto jsme připraveni naučit Vás (kromě jiného) anglicky, francouzsky, německy či rusky. Své jazykové znalosti můžete využít nejen v cizojazyčných soutěžích (překladatelské a konverzační soutěže), ale i v přímém kontaktu se zahraničními studenty z různých kontinentů v rámci projektu EDISON.

Pro žáky pořádáme adaptační pobyt, lyžařské i turistické kurzy, poznávací zájezdy do zahraničí; společenský ples pro absolventy, maturanty a jejich rodiče, volejbalový maraton, Cihelní ligu ve volejbale, vánoční turnaj v kopané.

Podporujeme účast žáků v soutěžích a olympiádách, na tema-

tických exkurzích, při návštěvách výstav a různých kulturních programů.

Studium na naší škole je bezplatné, zajímavé, propojuje se v něm teorie s praxí.

Jsmo fakultní školou Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

Navázali jsme úzkou spolupráci s Hornicko-geologickou fakultou, Fakultou elektrotechniky a informatiky a Fakultou bezpečnostního inženýrství Vysoké školy báňské - TU Ostrava. Žáci se účastní na aktivitách a soutěžích těchto fakult.

Žákům základních škol dáváme možnost navštívit naši školu v rámci společenskovední soutěže PARAGRAFIÁDA (v tomto šk. roce účast 51 žáků, vítězný tým ze ZŠ, Pionýrů 400) a matematické soutěže ZLATÁ CIHLA (účast 150 žáků, vloni zvítězily týmy ze ZŠ, ČSA 570).

Zájemcům o studium nabízíme konzultace před přijímacími zkouškami.

Pokud jste ještě u nás nebyli, rádi Vás uvítáme na dnech otevřených dveří nebo po vzájemné dohodě i v jiném termínu.

GYMNÁZIUM a Střední odborná škola

Frýdek-Místek, Cihelní 410, příspěvková organizace

Príspevková organizace
Krajské úřadu v Olomouci

JIŽ VÍCE NEŽ 20 LET NABÍZÍME KVALITNÍ BEZPLATNÉ VZDĚLÁNÍ:

Gymnázium, zaměření: technické
Gymnázium, zaměření: všeobecné
Veřejnosprávní činnost, denní i večerní forma

NAVŠTIVTE NÁS NA DNECH OTEVŘENÝCH DVEŘÍ
10. 12. 2015 A 11. 2. 2016!

www.gsos.cz 558 441 351 skola@gsos.cz

FMP 10192

11

DIVADLA

Nová scéna Vlast

Hlavní 111, Místek

Monology vagíny (dojemná a rozpustilá exkurze do poslední neprobádané oblasti, do poslední zakázané zóny, je oslavou ženské sexuality ve vši své složitosti a tajemnosti. Uvádí Eve Ensler, hrají D. Bláhová, M. Sajlerová, A. Polívková nebo J. Asterová) 11. 12. 19:00

Do nebička do peklíčka (Veselá, předvánoční pohádka pro děti i celé rodiny se soutěží, zpěvem a tancem. Uvádí Divadlo tety Chechtalíny) 13. 12. 15:00

Lo Stupendo aneb Tenor na roztrhání (Bláznivý příběh talentovaného, ale nesmělého a opomíjeného človíčka, který čeká na svoji životní příležitost. Příběh Tenora na roztrhání je zasazen do prostředí amerického Clevelandu 30. let minulého století.) Uvádí Agentura Harlekýn, hrají V. Vydra, S. Postlerová, S. Skopal, M. Zahálka, Z. Adamovská a další) 14. 12. 19:00

Manželský poker (Situační komedie Marca Camolettiho o manželské nevěře aneb vyložte karty na stůl a s pravdou ven! Uvádí Divadlo Palace, Praha, hrají J. Langmajer, D. Šinkorová, K. Píndejová, A. Gondíková a další) 29. 12. 19:00

Padesátka 31. 12. 19:00

Čtyřlístek, Divadlo na Slezské

Novodvorská 3478, Frýdek

Pohádky vánočních nocí (Dvě loutkové pohádky s vánoční tematikou – „Příběh noci štědrovečerní“ a „Příběh silvestrovské noci“). Hraje DUO – Divadlo u Ostravice) 12. a 19. 12. 15:00

KINA

Nová scéna Vlast

Hlavní 111, Místek

Aldabra: Byl jednou jeden ostrov 9. 12. 17:00

Hororová středa: Viktor Frankenstein 9. 12. 19:00

Malý princ 10. a 13. 12. 17:00, 12. 12. 15:00 a 17:00

Table o Vánocích 10., 12. a 13. 12. 19:00

Předpremiéra: Padesátka 15. 12. 17:00

Pro seniory: Marfan 16. 12. 10:00

Sněhová královna 2 18. a 23. 12. 17:00,

19. a 20. 12. 15:00
Krampus: Táhní k čertu 18. 12. 19:00
Huší kůže 19. a 20. 12. 17:00
Spectre 19. a 20. 12. 19:00
Snoopy a Charlie Brown. Peanuts ve filmu 21. 12. 17:00, 23. 12. 15:00
Rodinný film 21. 12. 19:00
Milenci těch druhých 23. 12. 19:00
Žabák Ribit 27. a 28. 12. 17:00
Život je život 27. 12. 19:00
Marfan 28. 12. 19:00
Aldabra: Byl jednou jeden ostrov 30. a 31. 12. 17:00
Poslední lovec čarodějnic 30. 12. 19:00
Silvestrovská projekce: Padesátka 31. 12. 19:00

KONCERTY

Frýdecký zámek

Zámecké náměstí 1, Frýdek

Miroslav Ambroš a Zuzana Ambrošová/Zámecké koncerty 10. 12. 19:00

Svatoštěpánské odpoledne na zámku (Vánoční koncert „Viento Marero Duo“ Michaela Kuřavová (příčná flétna) a Jiří Meca (kytara) 26. 12. 15:00

Vánoční koncert Ženského sboru B. Martinů Frýdek-Místek 27. 12. 15:00

Kino Petra Bezruče

Frýdlantská 612, Místek

Václav Neckář a Bacily (Program nabídne vedle skvělých hitů i některé písně z posledního alba „Mezi svými“ např.: Andělé strážní) 13. 12. 19:00

Národní dům

Palackého 134

Vánoční koncert Štěpána Raka 14. 12. 19:00

Poslechovka v Zeleném baru – 25 let Ninja Tune (Přijďte si poslechnout průřez zásadními Ninja produkčními počiny. Pouštíme vinylové desky. Otevíráme pověstný Zelený bar v Národním domě. Občerstvení zajištěno. Vstup zdarma!) 17. 12. 18:00

Swingový večer (Zahraje legendární frýdecko-místecká kapela Akuma) 30. 12. 20:00

Pavel Šporcl/Pocta Paganinimu/Novoroční koncert s připitkem 7. 1. 2016 19:00

Hospůdka U Arnošta

Těšínská ul. (areál TJ Slezan)

Půljablkoň (Koncert nejmenší odnože Jablkoň: obrovitý kapelník Michal Němec a éterická zpěvačka Marie Puttnerová zazpívají a zahrají písničky jablkoňské i nejablkoňské, jednoduše, přímočaře, nezákladně – dva hlasy, kytara a perkuse) 12. 12. 20:00

Roman Dragoun (Pravidelný vánoční koncert přední hudební rockové legendy 15. 12. 19:00

Bobův Vánoční guláš (Vánoční setkání příznivců bluegrassu, folku, country, vodáctví, horolezectví, trampingu, cyklocestování, outdoorismu, lyžování, turistiky, cestování a pohody) 19. 12. 19:00

ČADI (Štěpánský koncert legendární frýdecko-místecké funky kapely) 26. 12. 20:00

Baška, kulturní dům

Vánoční koncert (Vánoční koncert s dechovou hudbou Vlčnovjanka) 20. 12. 15:00

Hodoňovice, hostinec U Čendy

Adventní koncert Jana Kryla 13. 12. 15:00

PŘEDNÁŠKY

Farní sál Českobratrské církve evangelické ve Frýdku (naproti červeného kostela) Adventní kantáta J. S. Bacha Radosně vzhůru povstaňte (Audiovizuální přednáška Mgr. Pavla Křivohlavého) 15. 12. 17:00

VÝSTAVY

Muzeum Beskyd

Zámecké náměstí 1, Frýdek

Ptáci na krmítku (Výstava představí ptačí druhy, které lze na krmítku pozorovat nejčastěji. Zároveň zodpoví otázky, proč ptáky přikrmovat, kdy je nejlepší začít, čím a jak správně krmit nebo jak si vyrobit vlastní krmítko. K vidění budou preparáty ptáků.) 10. 12. 17:00

Veselé Vánoce přeje Ježíšek (Beseda a prohlídka studijní výstavy) 15. 12. 16:30

Ve světle baroka (Výstava nabídne pohled na každodenní život Frýdečanů. Vyzkoušíme šlechtické paruky a krajkové límce, nastíníme

pokračování na straně 13

INZERCE

Dámská & pánská konfekce

HS ZERRES VIGOSS

JSME S MÓDOU V OBRAZE

Prodejna s dámskou a pánskou konfekcí českými evropskými značkami vysoké kvality

NOVÁ KOLEKCE ZIMA

NABÍZÍME: OBLEKY, KOŠILE, KALHOTY, ŠATY, KOSTÝMY, BUNDY, RIFLE, TRIČKA, KABÁTY

Oděvy Koutný Prostějov

Stará cesta 10, Místek (naproti Albertu u náměstí)

SLEVA 10% při předložení inzerátu na nezlevněné zboží

Daisy drogerie

POZNALI JSTE JIŽ ROZDÍL KVALITY DROGERIE ZAKOUPENÉ U NÁS A V ZÁPADNÍCH ZEMÍCH EU? VYZKOUŠEJTE V NAŠÍ NOVÉ KAMENNÉ PRODEJNĚ!

• jsme první dovozci z Německa, Itálie, Francie a Anglie

OTEVŘENO PO-PÁ: 9:00 - 17:00 | SO: 9:00 - 12:00

ul. Farní 20 | Frýdek (4. dům Pod Svícem) | mobil: 731 113 203

www.drogeriezdozovu.cz

U vybraných zařízení, lze využít program **NOVÁ ZELENÁ ÚSPORÁM.**

Fa Jan CARBOL

Carbol

Morávka 43, 739 04 Pražmo
 provozovna: Sokolská 1347 (u Mostárny F-M)

● **PLYN**
 ● **VODA**
 ● **TOPENÍ**

• OPRAVY, MONTÁŽE A REVIZE PLYN. ZAŘÍZENÍ
 • MONTUJEME KOTELNY I NAD 50 kW
 • ZÁSOBNÍKY NA ZKAPALNĚNÝ PLYN PROPAN
 • VODOINSTALATERSTVÍ
 • TOPENÁŘSTVÍ Tel.: 558 627 527
 602 741 231

JanCarbol@seznam.cz
www.carbolj.cz

pokračování ze strany 12

podobu měst Frýdku a Místku v 17. a 18. století, kdy městy krášenými sochami svatých procházela procesí poutníků. Města ale sužovaly též katastrofy. Proto si jeden měšťan ukryl na půdě kostela i veškeré své úspory...)

17. 12. 17:00

Pananky sběratelky Pavly Dobiškové (Místecká sběratelka se panenkám věnuje od roku 1990. Jejím hlavním sběratelským zájmem jsou československé panenky především z celulódu. Poškozené panenky „uzdraví“ její manžel, ona sama pak panenky oblékne do šatiček, které sama vyrobí)

do 10. 1. 2016

Knihkupectví Kapitola

Hlavní třída 107, Místek

Petr Slavík: Blízká setkání (Dernisáž výstavy spojena s promítáním fotografií a přednáškou, jak vznikají úžasné fotografie zvířat)

14. 12. 18:00

Jaroslav Pešat: Výstava fotoobrazů z cyklu Dančí říje (Vernisáž fotografií milovníka přírody a pozorovatele zvěře, kterou neokázale, ale působivě zachycuje na svých snímcích)

15. 12. 18:00

OSTATNÍ

Centrum maminek Broučci

Palackého 129

Dřevěný sněhulák (Tvořivé dílny, tentokrát s výrobou sněhuláků ze dřeva)

10. 12. 10:00

Vánoční stromček (Děti si udělají a ozdobí vánoční stromček z větviček)

15. 12. 10:00

Otisk ručičky (Přijďte si vytvořit originální vánoční dáreček pro každou maminku, babičku a celý zbytek rodiny s uměleckou výtvarnicí Mgr. Veronikou Janečkovou. Uchovejte si památku na dobu, kdy bylo Vaše dítě ještě malé. Otisk ručičky se dělá do speciální hmoty. Výrobek si odnesete domů, cena za materiál činí 100,- Kč. Rezervace nutná osobně v Centru maminek Broučci, nebo na email kmbroucci@kmbroucci.cz do 11. 12.)

17. 12. 10:00

Vánoční besídka (Budeme zpívat koledy a vyprávět dětem příběh o narození Ježíška. Drobné občerstvení připraveno.)

18. 12. 10:00

Nová scéna Vlast

Chór uralských kozáků

22. 12. 19:00

Hospůdka U Arnošta

Fredecký silvestr u Arnošta

31. 12. 18:00

Hodoňovice, hostinec U Čendy

Tradiční Výplaz na Monte Čupelo (Přivítání nového roku 2016 v pravé poledne s lašským králem)

31. 12. 12:00

Vyšní Lhoty, chata Prašivá

4. Novoroční čtyřlístek-hvězdicový výstup na Prašivou (Individuální výstup 7-12 km dle zvolené trasy)

1. 1. 2016 11:00

POZVÁNKY

Vánoční Den s průvodcem ve Frýdku

Chcete nasát tu pravou vánoční atmosféru a zároveň se dozvědět, co jsou to liturgická období, advent, co znamenají jednotlivé adventní neděle, jak se v minulosti na Frýdecko-Místecku slavily Vánoce? Jaké zde byly zvyky nebo v čem mají původ betlémy, vánoční stromy, koledy a jiné symboly Vánoc? Vydejte se s námi na společnou předvánoční procházku, která se koná v rámci oblíbených Dnů s průvodcem. Prohlídka se uskuteční v úterý 15. prosince ve Frýdku, sraz je na Zámeckém náměstí v 15 hodin. V průběhu necelých dvou hodin s průvodcem navštívíme kostel sv. Jana Křtitele, kostel sv. Jošta a baziliku Navštívení Panny Marie. Prohlídku zpestří hudební vystoupení dětí ze zdejší Základní umělecké školy. Vánoční Den s průvodcem se koná zdarma a za jakéhokoliv počasí.

Vystoupení Evy Dřízgové-Jirušové

V neděli 20. prosince v 18 hodin v kostele sv. Jakuba v Místku vystoupí sopranistka Eva Dřízgová-Jirušová. Na housle ji doprovodí Alena Čechová a na varhany Petr Čech. V programu zazní mj. Ave Maria Giuseppe Verdiho, Santa Maria a Agnus Dei Jeana-Baptisty Faurého nebo od Hermanna Schroedera Preludium, Canzone a Rondo pro housle a varhany.

Festival Souznění na Frýdecko-Místecku

Adventní a vánoční zvyky, koledy a řemesla. To je náplň mezinárodního multižánrového festivalu Souznění, jehož 17. ročník se uskuteční od 10. do 13. prosince ve Václavovicích, Frýdku-Místku, Kozlovicích a Ostravě. Slavnostního zahájení se ve čtvrtek 10. prosince v 18 hodin ujmu v kostele sv. Václava ve Václavovicích Hana a Petr Ulrychovi se skupinou Javory. Páteční program se přesune do farního kostela sv. Jana a Pavla ve Frýdku-Místku, který bude patřit duchovní hudbě. Novodobou rekonstrukci barokního cyklu podle nově nalezeného dobového tisku Loutny české Adama Václava Michny zde od 19 hodin představí špičkový soubor Ensemble Inégal. V sobotu 12. prosince v 8 hodin začne tradiční Vánoční jarmark v Kozlovicích plný lidových řemesel, regionálních i zahraničních pokrmů s koštěm vybraných nápojů. Neděle 13. prosince od 10 do 11 hodin pak na náměstí Svobody v Místku bude patřit lidové hudbě Stana Baláza a sólistky Folklórní skupiny Ráslavičan. Od 11 do 12 hodin zde vystoupí soubor Qalilo z Gruzie.

Pořádáte výstavu, besedu, přednášku či jinou zajímavou kulturní akci? Dejte o tom vědět ostatním! Můžete se tak stát spoluautorem našeho kulturního přehledu. Pište na adresu: fmpatriot@centrum.cz

INZERCE

Z naší vánoční akční nabídky vybíráme.

ŠUNKA NEJVVYŠŠÍ JAKOSTI

145,- Kč/kg

TREFILOVA MASOPUSTNÍ KLOBÁSA

129,- Kč/kg

LAHŮDKOVÁ PEČÍNKA

139,- Kč/kg

H&H
ŘEZNICTVÍ

Představujeme okrskáře Městské policie Frýdek-Místek

Okrsek C

(Riviéra)

Jiří Gryc

Po zkušenostech jiných měst se zavedením funkce strážník-okrskář přistoupila i Městská policie Frýdek-Místek k rozdělení města na okrsky a jejich přidělením jednotlivým strážníkům. Cílem tohoto opatření je zlepšení komunikace s občany a urychlení řešení jejich problémů ve vztahu k oblasti veřejného pořádku i kriminality. Celé město včetně jeho okrajových částí bylo rozděleno do deseti okrsků. Podstatné pro občany je, aby věděli, na kterého strážníka se mohou obrátit. V tomto čísle představujeme Jiřího Gryce, který má na starosti okrsek C – Riviéru.

Rozloha tohoto okrsku je velká, rozkládá se v podstatě od Sadů

Svobody až k přehradě Olešná. Právě touto zejména v letních měsících oblíbenou rekreační zónou je okrsek specifický. „Kolem přehrady se během léta potýkáme s častým rušením nočního klidu,“ vysvětluje Jiří Gryc. V této oblasti je během sezóny zvýšená dopravní frekvence, ale větší problémy strážníci nezaznamenávají.

Obecně velkým problémem ve městě je porušování vyhlášky o zákazu konzumace alkoholických nápojů na veřejných prostranstvích. „Hlavně v parcích se často scházejí skupiny mladých lidí a konzumují alkohol, takže na těchto místech provádíme kontroly.“

Okrsek Riviéra má na svém území problematikou ubytovnu v ulici Františka Čejky. „Tam máme časté výjezdy. S tím souvisí i možná největší problém celého okrsku, kterým jsou podle Jiřího Gryce bezdomovci. „Sdružují

se zejména v oblasti Janáčkova parku a Sadů Bedřicha Smetany. „Snažíme se je odtamtud vykazovat, aby tam neposedávali, protože vůči ostatním je to nepřijem-

né, chodí tam spousta maminek s dětmi,“ doplnil Jiří Gryc, který jako okrskář u frýdecko-místecké městské policie působí druhým rokem.

Kontakty: tísňové volání: **156**, telefon: **558 631 481**, e-mail: **okrsek.c@frydek-mistek.cz**

INZERCE

SBĚRNÉ DVORY s.r.o.

Zbavíme Vás STARÉ

oceli, mědi a jiných kovů

STARÉHO

železa i papíru

**VÁNOCE – čas nádherný,
papír z dárků do sběrný!**

Svazarmovská 88, FM, Bahno tel.: 558 434 321, 723 188 472

Ostravská 103, Sviadnov tel.: 558 655 075, 602 510 018
fax.: 558 655 607

J. Matěje 515, Brušperk tel.: 558 666 441, 606 476 330

Okružní ulice, Frýdlant n. O. tel.: 603 740 642, 724 314 646

e-mail: sbernedvory@seznam.cz

www.sbernedvory.cz

OPRAVY, SERVIS A INSTALACE ELEKTRICKÝCH A PLYNOVÝCH ZAŘÍZENÍ

- Pračky, myčky, sušičky, sporáky, varné desky, trouby, mikrovlnky, digestoře, bojler
- Plynové spotřebiče, varná technika, kontrola plynových kotlů
- Instalace spotřebičů včetně potvrzení záručního listu

RYCHLOST – SPOLEHLIVOST – KVALITA

telefon: **731 16 22 16**

www.sheenline-servis.cz

www.auta-lpg.cz

**PROFESIONÁLNÍ PŘESTAVBY
AUTOMOBILŮ VŠECH ZNAČEK
NA LPG**

**OPRAVY, SERVIS,
REVIZE LPG**

ČERPACÍ STANICE LPG
Na čerpací stanici přijímáme
platby platebními kartami

**PŘESTAVBY
I NA VÝHODNÉ
SPLÁTKY!**

Kunčičky u Bašky 66, tel.: 777 132 998

Pan Dušan sedí u baru a popíjí. Přijde kamarád Tonda a ptá se: „Co tak smutně sedíš?“ „Ale, byla doba, kdy jsem měl všechno. Vilu, auto, peníze a nádhernou slečnu.“ „A co se stalo pak?“ Odpověď v tajence.			Autor: -ch-	Ozdoba jemného prádla	Spojka	Iniciály býv. prezidenta ČSSR	Koberec pro džudo	Druh topolu	Cíl	Mužské jméno	Název značky poloměru		Druh měkkýše	Hlavní město Lotyšska	Písemné zpracování úkolu	Bezvýz-namná věc
			Věda o stavbě organismů									Česká hora				
			Začátek tajenky									Indický šachista				
			Fran-couzsky "král"													
	Slavná píseň Maricy Zlatarje-vové	Reverz	Oživení loutky kamerou			Býv. jugosl. politik					Ruský revolver					
						Staré ženy					Směs koření					
Původní obyvatel Nového Zealandu					Etiopský ostrov					Rostlina pona						
					Nečestný (hanebný)					Kniha islámu						
Spojka				Matka (do-máčky)					Dosna					SPZ Olomouce		
				Ruská řeka					Velká nádoba					Slezské město		
501 římskými číslicemi			Obyvatele Srbska					Bodná zbraň					Zkr. souhv. Orion			
			Súdánské sídlo					Píště pláže					Jílovitá hornina			
Pražský klášter							Outloň (poloopice)					Nebýt bdělý				
							Existovat					Před-ložka				
Ztučnělé maso na krku						Mláčená					Akvarijní ryba					
						Technická skupina (zkr.)					10 cm					
Konec tajenky																Pomůcky: Alel; Ánand; Baka; Iori; Madelon; otala; Suola.
Ženské jméno (herečka Boudová)					Rusky „ocel“					Střela mi-nometu						

Tajenku křížovky zasílejte na adresu redakce: FM PATRIOT, S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek nebo na e-mail: fmpatriot@centrum.cz nejpozději **do 23. prosince**. Tři vylosovaní výherci obdrží italský prací prášek DEOX. Ceny poskytla DROGERIE DAISY.

Výherci z minulého čísla jsou a prací sadu DASH získávají: Bohumil Šokala, Jarmila Surmová, a Soňa Brab-lecová (všichni z Frýdku-Místku). **Balíček tělové kosmetiky VIDAL získává těchto dalších 7 výherců:** Tadeusz Hlawiczka, Božena Saksová, Martina Konečná, Jarka Poledníková, Libuše Juřinová, Iva Blechová z Frýdku-Místku a Renata Spustová z Metylovic.

www.drogeriezdovozu.cz

INZERCE

VOŇAVÉ *vánoce* A ŠTASTNÝ
NOVÝ ROK 2016

UZENÁŘSTVÍ CHODURA

u Blechtů

JE PRO VÁS PŘIPRAVENA:

- Široká nabídka čerstvého masa a uzenin
- Bohatá nabídka teplého občerstvení
- Pohoštění pro firemní i rodinné oslavy
- Obložené mýsy a chlebičky

ulice TRŽNÍ (náměstí Svobody)
FRÝDEK-MÍSTEK, www.CHODURA.cz

PŘEJEME VÁM RADOSTNÉ VÁNOCE!

Ať jsou Vaše vánoční svátky krásné a radostné, v duchu českých tradic, a přitom originální. Ale hlavně ve společnosti všech, kteří jsou Vám nejbližší.

www.skoda-auto.cz

/skodacz

/skodacz

/skodacz

/skodacr

Váš autorizovaný partner ŠKODA:

ADO - Autodružstvo

Beskydská 704
Frýdek-Místek
Tel.: 606 692 053
Tel.: 606 628 441

ADO - Autodružstvo

Brandlova 5
Ostrava-Centrum
Tel.: 602 188 859
Tel.: 724 221 776

ADO - Autodružstvo

Hlučínská 60
Ostrava-Přívov
Tel.: 724 173 860
Tel.: 606 634 419

ADO - Autodružstvo

Frýdecká 12
Český Těšín
Tel.: 730 588 216, 721 256 222
www.ado-autodruzstvo.cz